

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" -
БЛАГОЕВГРАД**

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

**КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И СПЕЦИАЛНА
ПЕДАГОГИКА”**

Информационен пакет ECTS

СПЕЦИАЛНОСТ

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ:	1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:	1.2. ПЕДАГОГИКА
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН:	МАГИСТЪР
НИВО ПО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА:	7
БРОЙ КРЕДИТИ ПО ЕСТЪ:	60
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ:	СПЕЦИАЛЕН ПЕДАГОГ, УЧИТЕЛ В СПЕЦИАЛНО УЧИЛИЩЕ И РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ:	1 ЕДНА ГОДИНА (ДВА СЕМЕСТЪРА)
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ:	РЕДОВНА

Магистърската програма по Специална педагогика на Югозападния университет „Неофит Рилски” със срок на обучение 2 семестъра е предназначена за обучение на студенти, завършили:

- ОКС-бакалавър от професионално направление 1.2. Педагогика по специалностите: „Специална педагогика“, „Предучилищна и начална училищна педагогика“, „Предучилищна педагогика и чужд език“ и „Начална училищна педагогика и чужд език“;

- ОКС-магистър от професионално направление 1.2. Педагогика по специалностите: „Предучилищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика“ - 4 семестъра на обучение;

- други специалности от ПН 1.2. Педагогика, ОКС-бакалавър или ОКС-магистър с професионална квалификация „учител“.

Special Pedagogy	page 1	Version 2021
------------------	--------	--------------

Подготвя бъдещите магистри за пълноценна професионална реализация, като ги насърчава да поемат водеща роля в специалното образование, да провеждат и да участват активно в педагогически проучвания. МП по Специална педагогика на ЮЗУ „Н. Рилски” се отличава с висока репутация сред педагогическите среди на местно и национално ниво.

СТРУКТУРА НА ПРОГРАМАТА

Учебният план и учебните програми на специалност „Специална педагогика” са разработени съобразно приетите стандарти в областта на професионалната подготовка на специални педагози и ресурсни учители у нас и отговарят на изискванията на Закона за висшето образование.

Обучението по специалността е с продължителност 2 семестъра. Учебният план е с общ хорариум аудиторна заетост 510 ч. и осигурява общо 60 ECTS кредита, разпределени по равно за всеки от двата семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл. 44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ, бр. 89 / 12.10.2004 г., Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС №289 от 07.11.2016, изменена и допълнена с постановление № 27 от 1 февруари 2021 г - обн. в ДВ бр. 10 от 5.2.2021 г.).

В структурно отношение специалността включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

Задължителни учебни дисциплини (360 часа) гарантират придобиването на фундаментална общотеоретична и специализираща подготовка по специалността. Това се постига чрез овладяването на знания от различни научни области (педагогика, психология, медицина) и на знания с интегративен и интердисциплинарен характер.

Избираеми учебни дисциплини (150 часа) осигуряват разширяване и надграждане на общотеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират знанията и компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети.

Задължителните и избираемите учебни дисциплини са в съотношение 70,6% : 29,4%

Факултативни учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите.

Студентите се дипломират след полагане на държавен изпит или защита на дипломна работа, за което придобиват 15 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНАТА ПЕДАГОГИКА

Целта на обучението в магистърска степен на специалност „Специална педагогика” е да подготви квалифицирани специалисти, които компетентно да могат да се реализират в работни области, свързани със проблемите на специалната педагогика.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват на подготвяните специалисти да бъдат конкурентоспособни на пазара на специалисти в страната, успешно да работят и да продължават образованието си по специалността у нас и в чужбина.

Special Pedagogy	page 2	Version 2021
------------------	--------	--------------

УСЛОВИЯ ЗА ЗАВЪРШВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

За да приключи успешно обучението си, студентът магистър следва да събере всички предвидени кредити от съответните дисциплини в учебния план на магистърската програма (задължителни, избираеми, факултативни).

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Образователната степен на ниво магистър в областта на специалната педагогика е съществена част от българската образователната система. Дипломираните магистри специални педагози на ЮЗУ „Н. Рилски” заемат ключови позиции в образователните институции в страната като специални и ресурсни учители.

Студентите, успешно завършили обучението по специалност „Специална педагогика” с образователно-квалификационна степен „магистър”, придобиват професионална квалификация „специален педагог, учител в специално училище и ресурсен учител”. Те са подготвени да оказват образователна, експертна, консултантска и организационна дейност с лица с различни по степен и вид специални потребности; да ръководят педагогическия процес и педагогическото взаимодействие с децата и учениците, техните родители и близки, както и със специалистите, с които работят в екип, за постигане в най-висока степен развитие на индивидуалните дадености на всяко лице.

Подготвени са за *експертна дейност*:

- в комисии за комплексно педагогическо оценяване и подбор на ДСОП за специализирано или интегрирано обучение;
- в регионалните инспекторати по образование по въпросите, свързани със специални образователни потребности и поведенчески отклонения на децата;
- общинските комисии за закрила на детето;
- в общински отдел "Образование";

Могат да бъдат *консултанти* в правителствени, неправителствени институции и сдружения на самите лица с отклонения в развитието.

Квалификационната характеристика на специалността „Специална педагогика” за образователно-квалификационна степен „магистър” с професионална квалификация „специален педагог” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и други нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

<i>Първи семестър</i>		<i>Втори семестър</i>	
Задължителни учебни дисциплини	ECTS креди- ти	Задължителни учебни дисциплини	ECTS Креди- ти
1. Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности	5,0	1. Сравнително специално образование	3,0
2. Европейско законодателство в специалното образование	5,0	2. Педагогика на лица със слухови нарушения	3,0
3. Педагогика на лица с интелектуална недостатъчност	5,0	3. Езиково обучение на деца със специални образователни потребности	3,0
4. Психология на развитието при деца със специални образователни потребности	5,0	4. Методи на изследване и анализ на речевата и езикова патология	3,0
		5. Дипломиране: Държавен изпит или защита на дипломна работа	15,0
Избираеми учебни дисциплини		Избираеми учебни дисциплини	
1. Клиника на умствената изостаналост	5,0	1. Обучение и развитие на деца със специални образователни потребности	1,5
2. Работа със семейства на деца със специални образователни потребности	5,0	2. Чуждоезиково обучение на деца със специални образователни потребности	1,5
3. Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	5,0	3. Арт-педагогика в специалното образование	1,5
4. Невербална комуникация при деца със специални образователни потребности	5,0	4. Жестов език	1,5
<i>Студентите избират две от посочените учебни дисциплини</i>		<i>Студентите избират две от посочените учебни дисциплини</i>	
	Общо: 30		Общо: 30
		Факултативни учебни дисциплини	

	1.Взаимодействие със семейството	2
	2.Педагогическо взаимодействие в мултикултурна сред	2
	3. Гражданско образование	2
	4.Дигитална компетентност и дигитална креативност	2
	5.Разработване на уроци за обучение в електронна среда	2
	6.Комуникативни умения в образователна среда	2
	7.Управление на взаимоотношенията в образователна среда	2
	8.Лидерство в образованието	2
	9.Управление на образователни институции	2
	10. Здравно и екологично образование	2
	<i>Студентите избират две от посочените учебни дисциплини</i>	

Кратка информация за учебните курсове

ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+1 сем.упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф.. д-р Пелагия Михайлова Терзийска, кат. „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

Дисциплината включва изучаването на основни проблеми на приобщаващото образование на деца със специални образователни потребности (ДСОП). Целта е да се запознаят студентите със същността на основните явления в областта на приобщаващото образование и обясняващите ги понятия, със спецификите на приобщаващото обучение на деца и ученици със СОП.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: Възникване и развитие на идеята за интеграция и приобщаване на лицата със СОП. Основни съвременни нормативни документи за осъществяване на приобщаващо образование на децата и учениците със СОП.

Запознаване с предпоставките, условията, факторите, принципите, моделите и методиката на приобщаващото обучение на тези деца и ученици.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри. По време на занятията се демонстрират примери на успешни практики на включващо обучение в страната и чужбина. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

ЕВРОПЕЙСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В СПЕЦИАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л.+1

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори:

Ас. д-р Мирослав Терзийски Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

e-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация

Обучението по учебната дисциплина „Европейско законодателство в специалното образование“ дава възможност на студентите да придобият знания за европейските законодателни основи по отношение на образованието и приобщаването на децата и учениците със специални образователни потребности; за международните принципи и правно признаване на изискванията за работа с лица със специални потребности; за правните изисквания към осигуряване на достъпна среда и адекватно управление на образователни институции и центрове за деца със СОП.

Съдържание на учебната дисциплина

Съдържанието на учебната дисциплина обхваща следните направления на работа: Значение на законодателните изисквания в образованието за деца със специални образователни потребности Международни принципи и правно признаване на изисквания за работа с лица със специални образователни потребности. Основни изисквания отразени в нормативните документи. Изисквания за осигуряване на психолого-педагогическа подкрепа и нормативната база на различни европейски институции, регламентираща създаването на подкрепяща среда. Законодателни основи на управлението на образователни институции и центрове за деца със специални образователни потребности. Правни изисквания за осигуряване на достъпна среда

Технология на обучението

Обучението включва лекции и упражнения. Използват се интерактивни методи – презентирание, решаване на казуси, дискусии, дебати. Лекциите и семинарите подготвят студентите за работа с нормативни актове, документи, общопризнати европейски принципи и правила, както и тяхното прилагане в образованието.

Special Pedagogy	page 6	Version 2021
------------------	--------	--------------

ПЕДАГОГИКА НА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л. +1 сем.упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска,

кат. „Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“”

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

Дисциплината включва изучаване основните проблеми на същността и съдържанието на педагогиката на интелектуалната недостатъчност (ПЛИН) от съвременни позиции, като се посочват и най-важните етапи от нейното развитие. Основната цел е да запознае студентите с основите на методологията, методите на науката, съвременните корекционно-педагогически технологии на обучение и възпитание на учениците с интелектуална недостатъчност; да изясни психолого-педагогическите проблеми на обучението, възпитанието, рехабилитацията и социалната адаптация на тези ученици.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: Развитие и същност на ПЛИН. Обект и предмет на ПЛИН. Структура и методология. Принципи и методи на науката – специфични и общопедагогически. Специфика на учебно-възпитателния процес в помощно училище. Цели и задачи на учебно-възпитателния процес. Организация и планиране на учебния процес. Цели и задачи на обучението в помощно училище. Основни принципи на обучение. Методи на обучение. Цели и задачи на основните учебни форми. Урокът в специалното училище. Психолого-педагогически предпоставки за обучение и възпитание на умствено изостаналите ученици (УИУ). Корекционно-компенсаторна насоченост на обучението. Поддържащ и щадящ режим в училището. Извънкласната работа в помощно училище. Обучение и развитие на УИУ. Развитие на познавателния опит. Развитие на учебния опит. Развитие на социалния опит. Развитие на отношение към средата и себе си. Възпитание и развитие на УИУ. Трудово възпитание. Естетическо възпитание. Нравствено възпитание. Физическо възпитание. Развитие и възпитание на личността.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции, семинарни и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на учениците с интелектуална недостатъчност в различни ситуации. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО ПРИ ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Special Pedagogy	page 7	Version 2021
------------------	--------	--------------

ECTS кредити: 5

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Даниела Боцева кат. „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта на обучението на студентите е да се запознаят с лицата с основните психо-физични аномалии. Те са основният контингент на логопедичния кабинет, специалните учебни заведения и домовете за социални грижи или други институции, където се оказва специална помощ на тази категория увредени лица. Тематиката на лекциите следва логичното представяне на специално психологическата проблематика и се обръща особено внимание на онези проблеми, разрешаването на които води до осъществяване на интеграцията на аномалните лица в нашето общество. Характеристиките на тези лица са структурирани главно върху психологични маркери и засягат тяхното особено поведение както в обществото, така и в специалните заведения. Обучението следва това по другите психологии и патопсихология. Дисциплината “Психология на аномалното развитие” е основополагаща за изясняване обекта на въздействие на логопедията, тъй като над 87% от всички лица с ПФА имат в различна степен на проявление патология на комуникацията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, обект и структура на ПАР (психология на аномалното развитие). Основни понятия и терминологични разногласия. Теоретични проблеми на психическото развитие на лицата с психо-физически аномалии. Теорията за патологията и нормата в ПАР. Първични и вторични аномалии. Физиологична и психична компенсация. Психични основи на корекцията на поведението и емоционално-волевата сфера на аномалните лица. Психични основи на човешкото поведение и неговата патология. Критерии за определяне на аномалното поведение и развитие. Модификация на поведението- негативен и позитивен подход. Особенности на общуването и социализацията на АЛ. Психология на психичните състояния на АЛ. Особенности на емоционално-волевата сфера. Особенности на психическата дейност. Особенности на възприятно-представната сфера и аномалиите на речта. Особенности на възприемането и съхраняването на информация. Особенности на формирането на единството от дейност, мислене и реч. Особенности на психичната дейност и адаптирането при лица със специални образователни потребности.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите са онагледени с графичен и визуален материал, като се прилагат рефлексивни техники и ”мозъчна атака” при анализ на илюстративни казуси. Хоспетирането (практическите упражнения) се осъществяват в специализирани заведения (учебни и социални) и се провеждат с цел да се добият представи за реалното поведение на ЛСПП. Хоспетирането завършва с конферирание на място с участието на асистента. Текущата оценка влияе върху допускане на студента до семестриален изпит и има

Special Pedagogy	page 8	Version 2021
------------------	--------	--------------

дисциплиниращ характер. Основната оценка при посочената технология се базира на резултатите от писмения изпит. Студентите, които не са допуснати до изпит при текущия контрол на знанията, могат:

а) да изпълнят допълнителни задачи от преподавателя или б) да повторят курса през следващата учебна година.

Оценяването на постигнатите резултати е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

КЛИНИКА НА УМСТВЕНАТА ИЗОСТАНАЛОСТ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+1сем.у

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,
Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова, катедра. „Медико-социални науки” ,
ФОЗС, E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация

Целта на курса е представяне на съвременната парадигма за нарушенията на интелекта. Обект на учебната дисциплина са основните групи синдроми с умствена изостаналост, а предмет - тяхната интерпретация в контекста на клинични, психологични особености и подходи за педагогическо въздействие.

Студентите трябва да придобият знания за етиологията, патогенезата и клиничните особености на основните синдроми с умствена изостаналост. Те трябва да придобият умения за: изготвяне на формулировка по случай с интелектуална недостатъчност; предлагане насоки за индивидуалния план за работа с деца и юноши с различни типове разстройства на интелекта и техните семейства; работа в мултидисциплинарен екип

Съдържание на учебната дисциплина

Съдържателните области на дисциплината включват: методи на изследване; клинични характеристики на често срещани синдроми с умствена изостаналост; превенция и съвременни подходи за работа с умствено изостанали деца и техните семейства.

Технология на обучението и оценяването

Методите на обучение включват: лекции, формулировка и работа по случай, видеоанализ на случаи.

Самостоятелната подготовка предвижда: аотирана библиография в областта на клиника на умствената изостаналост; конспект на 5 статии по избрана от студента тема в контекста на лекционния курс разработване на реферат по определена тема в областта на клиниката на умствената изостаналост; проучване и оценка на 3 случая с умствена изостаналост. В крайното оценяване се включва средно-аритметичната оценка от изпита и от текущия контрол, от който най-голяма тежест има оценката на реферата и формулировката по случаите с умствена изостаналост.

РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТА НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+1сем.упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Special Pedagogy	page 9	Version 2021
------------------	--------	--------------

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска,

кат. „Управление на образованието и специална педагогика ”

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

Дисциплината предполага запознаване на студентите с теоретични знания, необходими за работа със семействата на деца със специални образователни потребности (ДСОП). Основната цел на курса е да формира теоретична и преди всичко методическа култура за организиране и осъществяване на ефективна работа със семействата на ДСОП, създаване на положителна нагласа у обучаваните за партньорство с родителите на децата и развитие на определени личностни качества.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: Отражение на детето с увреждане върху семейството. Особенности на семействата на ДСОП. Основни методи и специфични механизми за взаимодействие и работа на специалния педагог – ресурсен и специален учител с родителите на тези деца. Семейна подкрепа на родителите за справяне с проблемите на ДСОП. Разбиране и подкрепа от страна обществото. Професионални и личностни умения на педагога, работещ със семействата на ДСОП. Комуникационни проблеми при работа със семействата на ДСО.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дебати, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на родителите на ДСОП в различни ситуации. В хода на лекциите се и дискутират проблемни въпроси, свързани със състоянието, нагласите и актуалните проблеми при взаимодействието на семейството с образователните институции. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2л+1сy

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”,

Факултет по педагогика

Лектор: Гл.ас. д-р Радослава Топалска, Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”,

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда“ цели да повиши дигиталната компетентност на бъдещите педагози, като по този начин те да бъдат адекватни на нуждите на пазара на труда и на тези на практиката. Информационното общество, в което живеем изисква познаването на голям брой софтуерни продукти и решения от страна на учителите. Пандемията

Special Pedagogy	page 10	Version 2021
------------------	---------	--------------

от Covid-19 наложи честото преминаване от присъствено обучение към обучение от дистанция в електронна среда. За да се справят успешно с тази (а и други подобни промени), съвременните педагози трябва да владеят както софтуерни продукти, приложими в обучението, среди за разработване на дигитални учебни ресурси, така и платформи за тяхното синхронно и асинхронно споделяне.

Съдържание на образователната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания за най-разпространените софтуерни продукти, приложими в обучението и работата в дигитална среда. Да повиши тяхната обща дигитална компетентност, както и да ги научи да създават различни по вид мултимедийни и дигитални учебни ресурси и формуляри. Да ги запознае със съвременните информационни и комуникационни технологии, както и да ги научи да работят в дигитална среда.

Технология на образованието: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, нормативни документи, видеа, презентации и примери от практиката, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваното учебно съдържание.

Практически упражнения се провеждат в компютърна лаборатория, разделени на малки групи, така че всеки от студентите да работи на собствен компютър и да може да упражнява самостоятелно (но под пряк надзор на преподавателя) всички демонстрирани дейности и поставени задачи.

НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЯ ПРИ ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2л+1су

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р доц. д-р Даниела Боцева, Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,

E-mail: daniela_botceva@abv.bg

Гл. ас. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”, ”

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация:

Невербалните средства за общуване често са единственият начин за осъществяване на контакт и получаване на обратна връзка от деца със специални образователни потребности (СОП). Невербалното общуване се явява основно предимно при деца с тежки езиково-говорни и/или слухови нарушения. Невербално е и общуването при най-тежкото сензорно нарушение – слепоглухотата, а не рядко и при деца с множество увреждания. Основните модули в лекционния курс са посветени на няколко системи, използвани в световната практика, които подпомагат общуването с „невербалните” деца.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Общи теоретични въпроси. Втори модул – Жестов език и дактил. Трети модул – Системи за невербално общуване с деца със специални образователни потребности.

Special Pedagogy	page 11	Version 2021
------------------	---------	--------------

Семинарните занятия затвърждават и надграждат знанията по разглежданите в лекциите теми.

Технология на обучението:

Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни системи и методи за невербално общуване. Семинарните упражнения включват овладяване и на знания за езика на тялото.

Предвижда се провеждането на два теста за текущо оценяване в рамките на семестъра, както и семестриален изпит.

СРАВНИТЕЛНО СПЕЦИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+1сем.упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

Факултет по педагогика

Лектори:

Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска,

кат. „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

Дисциплината включва изучаване на състоянието и тенденциите в развитието на обучението, възпитанието, рехабилитацията, социализацията на лица със специални образователни потребности в различни страни. Основната цел е студентите да придобият знания за същността и особеностите на специалното образование в различни държави по света, да опознаят и използват чуждестранния опит при изграждане, промяна и управление на образователното дело у нас.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: образователните системи, учебното дело, професионалната реализация, социалната адаптация и подготовка на кадри за специалното и интегрираното обучение и образование в отделните страни и у нас. Разглежда се политиката, законодателството, организацията, структурата и финансирането на специалното образование в различни държави по света. Специалното образование в Европа - в Скандинавските страни, в страните от Западна Европа, в страните от Източна Европа. Специалното образование в САЩ и Канада. Специалното образование в Латинска Америка. Специалното образование в Азия. Специалното образование в страни от Африка.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, съставяне и попълване на тестове, дискусии, дебати, делови игри. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

ПЕДАГОГИКА НА ЛИЦА СЪС СЛУХОВИ НАРУШЕНИЯ

Special Pedagogy	page 12	Version 2021
------------------	---------	--------------

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+1су

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,
Факултет по педагогика

Лектори:

Доц. д-р Даниела Боцева кат. „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: daniela_botceva@abv.bg.

Гл. ас. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Педагогика на лица със слухови нарушения” предоставя нужните знания на студентите магистри за една от основните области в специалната педагогика – работа с лица с нарушени слухови възприятия. Темите, предвидени за усвояване от студентите, предоставят информация за необходимата теоретична подготовка в посочената област на специалиста, занимаващ се с проблемите на специалното образование.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в четири модула. Първи модул – Исторически сведения. Втори модул – Принос на велики педагози и учени към създаването и развитието на педагогиката за лица със слухови нарушения. Трети модул – Методи на взаимодействие с лица със слухови нарушения. Четвърти модул – Актуални съвременни въпроси. Семинарните занятия затвърждават и надграждат знанията по разглежданите в лекциите теми.

Технология на обучението:

Обучението е разделено на лекционни и семинарни занятия, по време на които необходимите знания се предоставят с помощта на атрактивни форми на взаимодействие с аудиторията. За успешно справяне с изпита е необходимо демонстрирането на знания от четирите изучени модули. Стимулира се самоинициативата на студентите в търсенето на допълнителна информация по изучаваните теми или области, близки по съдържание до тях.

Предвидено е текущо оценяване чрез тестове и изготвяне на писмена разработка. Лекционният курс завършва със семестриален тест.

ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»,
Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мая Сотирова , Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

E-mail: mayasotirova@swu.bg

Special Pedagogy	page 13	Version 2021
------------------	---------	--------------

Анотация:

Целта на този курс е да запознае студентите с основните характеристики на езиковите нарушения при децата със специфични образователни потребности (СОП) и да даде знания за дефиниране и диагностика на езиковите нарушения в детска възраст; да формира умения за ефективно езиково развитие у децата със специфични образователни потребности. Студентите трябва да имат знания за езиковото развитие в норма и методите за диагностика и корекционна работа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните теми разглеждат езиковите нарушения при децата с различни нарушения в развитието. Студентите се запознават с основните етапи на езиковото и речевото развитие в норма, разглеждат специфични проблеми в овладяването на речта и езика и техники за езикова работа при деца със СОП, развитие на рецептивния и експресивния език, усвояването на граматични правила и др. Предлагат се подходи за езиково стимулиране и разбиране на устната реч. Включват се техники за моделиране на разбираема реч и елементи на прагматиката.

Студентите изучават методи за откриване и работа с езиковите нарушения и изоставането в езиковото развитие чрез елементи на тоталната комуникация и включването на помощни технологии и системи за алтернативна комуникация. Поставя се акцент на ролята на партньорството между родители и професионалисти и включването на семейството в работата по езиково развитие.

Технология на обучението и оценяване:

Методи на обучение: устни презентации, дискусии, асоциативен метод, конферирание, решаване на проблемни ситуации и др.

Оценяване: тест за текущ контрол (1), есе (1) семестриален писмен изпит (тест).

МЕТОДИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ И АНАЛИЗ НА РЕЧЕВАТА И ЕЗИКОВА ПАТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Даниела Боцева, катедра. „Управление на образованието и специална педагогика ”

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Методи за изследване на речта и езиковата патология“ разглежда теоретико-приложните аспекти на диагностиката и мястото ѝ в процеса на логопедично обследване и терапия. Представят се методите и принципите на логопедичното диагностициране. Посочват се групите диагностични методи и основните характеристики на диагностичния тест като водещ метод за диагноза. Подробно се представят видовете методи за диагностика на импресивна и експресивна реч, диагностициране на нарушенията в четенето и писането. Специално се акцентира върху някои показатели за диференциална диагностика на комуникативните нарушения при деца и възрастни. Курсът има за цел студентите да изградят у себе си

Special Pedagogy	page 14	Version 2021
------------------	---------	--------------

способност за анализиране и интерпретиране на данните получени в процеса на диагностициране с оглед поставяне на точна логопедична диагноза.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на диагностиката като процес. Диагностични критерии за езикови и говорни норми. Съвременно състояние на диагностиката на речевата и езиковата патология. Принципи за диагностика на комуникативните нарушения. Методи за изследване на нарушенията в индивидуалното развитие на детето- анамнеза; соматичен, неврологичен и психичен статус; беседа; игрова дейност; наблюдение; експеримент; тест; и др. Методи за изследване на езиковата система и речта. Методи за изследване на импресивната реч. Методи за изследване на експресивната реч. Методи за изследване на писмената реч. Критерии за анализ и оценка на писането. Методи за изследване на четенето. Критерии за анализ и оценка на четенето. Метод на дермолексията. Невропсихологично изследване-гнозис и праксис. Психологично изследване. Работа в диагностичен екип. Етапи на логопедичната диагностика. Преддиагностичен етап Скрининг. Идентификация. Интервю с родителите и учителите. Същинска диагностика. Заключителен етап. Анализ и интерпретиране на данните. Диференциална диагностика. Анализиране на резултатите и вземане на диагностично решение.

Технология на обучението и оценяването:

Половината от кредитите (0.5 кредита) се присъждат за присъствие на упражненията и от извършване на текущ контрол, а другата половина (0.5 кредита) от извънаудиторна заетост 100% присъствие на студентите при аудиторна заетост не дава право на заверка на семестъра. Студентът трябва да набере 1 кредит от извънаудиторната дейност. При оценка Слаб 2 на дейност от извънаудиторната заетост, студентът не получава съответните кредити. При оценка Отличен 6 на дейност от извънаудиторната заетост студентът получава броя кредити посочени по-горе в таблицата. Студентът може да избира тема за курсова работа. При набран 1 кредит студентът получава право на заверка. Текущата оценка се формира като сбор на съотношенията от оценките от текущия контрол. Крайната оценка се формира както следва: 2/5 (40%) от текущата оценка и 3/5 (60%) от оценката от защитата на курсовия проект. Оценяването на постигнатите резултати е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОБУЧЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 1,5

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска,

кат. „Управление на образованието и специална педагогика ”, ФП

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

Курсът е насочен към обучението, развитието и социализацията на учениците със специални образователни потребности. Предназначен е за придобиване на педагогическия минимум от знания за спецификата на работа с тези ученици.

Special Pedagogy	page 15	Version 2021
------------------	---------	--------------

Основната цел е да се запознаят студентите с най-ефективните методи, похвати и конкретни педагогически технологии на обучение на различните групи ученици със СОП; да се изяснят психолого-педагогическите проблеми на обучението и социалната им адаптация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: начални познания за основните характеристики на развитието на децата със СОП; спецификата на учебно-възпитателния процес с тези деца и учениците; особености на учебната дейност и начините на преподаване при различните групи ученици със СОП; конкретни изисквания към учителя.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на ДСОП в различни ситуации и различна социокултурна среда. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

ЧУЖДОЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 1.5

Седмичен хорариум: 2л+1су

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”,
Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация:

Овладеяването на чужд език в съвременното е предизвикателство и необходимост както за децата с развитие в норма, така и за децата със специални образователни потребности (СОП). Ползването на чужд език, особено на английския, е задължително условие за успешна реализация на лицата с и без проблеми в развитието. Познаването дори само на латиницата в някои случаи е удовлетворяващо за децата със СОП и е своеобразно постижение за техните възможности. Това знание често е достатъчно, за да улесни техните възможности – комуникативни и образователни.

Съдържание на учебната дисциплина:

В учебната програма се разглеждат особеностите и характеристиките на процеса на овладяване предимно на английския език като чужд от деца с различни СОП. Това се обуславя от неговата доминантност като международен код за общуване десетилетия наред. Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в два модула. Първи модул – Теоретични основи на обучението по чужд език – английски. Втори модул – Обучение по английски език на деца със СОП. Семинарните занятия затвърждават и надграждат знанията по разглежданите в лекциите теми.

Технология на обучението:

Special Pedagogy	page 16	Version 2021
------------------	---------	--------------

Обучението е разделено на лекционни и семинарни занятия, по време на които необходимите знания се предоставят с помощта на атрактивни форми на взаимодействие с аудиторията. За успешно справяне с изпита е необходимо демонстрирането на знания от двата изучени модули. Стимулира се самоинициативата на студентите в търсенето на допълнителна информация по изучаваните теми или области, близки по съдържание до тях.

Предвидено е текущо оценяване чрез тестове и изготвяне на писмена разработка. Лекционният курс завършва със семестриален тест.

АРТПЕДАГОГИКА В СПЕЦИАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 1,5

Седмичен хорариум: 2ч. лекции

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска,

кат. „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: pterziyska@abv.bg

Анотация:

С включените теми на студентите се предлага информация за спецификата на артпедагогиката, като феномен, който може да бъде използван в процеса на обучение и развитие на децата със специални образователни потребности (ДСОП). Предлага се богат набор от идеи и техники, които могат да бъдат ефективни при разнообразните варианти на дейност, организирана с ДСОП. Основната цел на дисциплината е овладяването на система от знания и умения за същността, ролята и мястото на артпедагогиката в системата на корекционно-развиващата работа с ДСОП.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни концептуални идеи на артпедагогиката. Цели, задачи и функции на артпедагогиката в специалното образование. Връзка на артпедагогиката с различни области на научното познание. Принципи на артпедагогиката. Методи на артпедагогиката. Специфично приложение на артпедагогическите методи при различните групи деца със СОП. Многообразие на похватите и техниките за реализация на артпедагогиката в обучението и развитието на ДСОП. Арт-дейността на децата със СОП и нейното корекционно-развиващо въздействие.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри, ситуативни методи, ролеви игри, мултимедийни презентации. Обсъждат се различни видове арт-дейности, като на студентите се задават задачи върху техниките за тяхното осъществяване. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

ЖЕСТОВ ЕЗИК

ECTS кредити: 1.5

Седмичен хорариум: 2л+1су

Special Pedagogy	page 17	Version 2021
------------------	---------	--------------

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Катя Дионисиева katyadionissieva@swu.bg

Гл. ас. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация:

Жестовият език е езикът на Глухите хора. Той не е идентичен със словесния език на дадената държава. Всяка страна има свой национален жестов език, а на местно ниво се различават и диалектни и жаргонни форми, също както при словесните езици. Общуването на специалиста с Глухи хора на жестов език му осигурява пълноценна комуникация с тях, както и подпомагане в пълноценното реализиране на потенциала им.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Основи на жестовия език. Втори модул – Национални жестови езици. Трети модул – Международен жест. Семинарните занятия затвърждават и надграждат знанията по разглежданите в лекциите теми.

Технология на обучението:

Лекционният курс осигурява базисни знания за същността на жестовите езици. Обучението е с теоретична и практическа насоченост. Студентите се запознават с жестовия език и дактила и придобиват умения да дактилират плавно и да използват жестовия език за комуникативни цели.

Предвижда се оценяване в писмена форма на знанията на студентите. Оценяват се и овладените практически умения за общуване с помощта на дактил и жестов език.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Избираемата учебна дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Основната цел на обучението по тази учебна дисциплина е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните

Special Pedagogy	page 18	Version 2021
------------------	---------	--------------

тенденции във взаимодействието между училището и семейството в условията на ускорено протичане на глобализационните процеси в световен мащаб, формиране на умения за адекватно ориентиране във визираната проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от педагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни подходи при изследване на взаимодействието „семејство-училище“; Комплексно-интегративният подход и неговото приложение при изследване на взаимодействието между семејството, училището и обществото; Семејство – училище – общество: Схващания и параметри на взаимодействие; Аспекти на взаимодействието семејство – училище; Компоненти на взаимодействията семејство – училище – общество; Цели на взаимодействията семејство – училище – общество; Основни насоки на взаимодействията семејство – училище – общество; Форми на взаимодействията семејство – училище – общество; Изисквания, свързани с ефективното действие на моделите за взаимодействие между семејство – училище – общество; Предизвикателствата на глобализацията и смисълът на взаимодействието със семејството в съвременното общество.

Технология на обучението: Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Окончателната оценка по учебната дисциплина е резултат от текущия контрол по време на семинарните занятия и общата оценка от изпита в края на семестъра.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мая Сотирова, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

E-mail: mayasotirova@swu.bg

- **Анотация:** Учебната дисциплина осигурява обучението на студентите от магистърските програми със знания за особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда. Тя има интердисциплинарен характер, тъй като обединява знания от различни научни области (културология, педагогика, социална психология, етнология и пр.).

- **Съдържание на учебната дисциплина:** В учебното съдържание се изяснява същността, характеристиките и особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда, проблематизират се въпросите на културното различие в аспекта на проявите им в училищна среда, аргументира се важноста на интеркултурното образование за хармонизирането на културните различия в образователното пространство и интеркултурното възпитание на подрастващите,

Special Pedagogy	page 19	Version 2021
------------------	---------	--------------

дискутират се специфичните проблеми в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи, и на тази основа се очертават педагогическите стратегии, подходи и методи за осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е лекционна. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./.

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Мирослав Терзийски, катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина дава възможност на студентите да придобият знания за същността, принципите, подходите и методите за работа с учениците в областта на гражданското образование. Целта е да се даде възможност на студентите да развият и разширят разбирането си за връзките между образованието и гражданството; да се стимулира критичното им мислене и активно участие, както и да се разшири компетентността им за демократична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия и значение на гражданското образование. Концептуална и политическа рамка на гражданското образование. Подходи към гражданското образование. Гражданско възпитание или гражданско образование. Цели и принципи на гражданското образование. Гражданското образование в различните образователни степени – ДОО за гражданско образование в ДГ и ОУ. Специфики в началната образователна степен. Съдържателни акценти на гражданското образование в детската градина и началната образователна степен. Методи в преподаването на гражданското образование. Интерактивни методи и техники в процеса на преподаване на гражданското образование. Информално и неформално образование в контекста на гражданското образование. Ресурси по гражданско образование. Семейството и гражданското образование.

Технология на обучението: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на гражданското образование в Европа и България.

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

Special Pedagogy	page 20	Version 2021
------------------	---------	--------------

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Категоричната необходимост от владеење на съвременните информационни технологии, засяга всички сфери на дейност, включително и образователната. С оглед и на непрекъснатото навлизане на различни софтуерни решения, насочени към образователната практика, се налага включването в учебния план на специалност „Начална училищна педагогика“ на дисциплини с ориентация към повишаването на дигиталната компетентност и развиването на креативността.

За успешната си реализация на пазара на труда, всеки бъдещ специалист се нуждае от определени компетентности. Те са заложи в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) която е инструмент, подпомагащ процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания относно същността и областите на дигиталната компетентност, нейната специфика в дейността на съвременния учител, както и относно същността, значението и мястото на дигиталната креативност в обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на дигиталните компетентности. Нормативна уредба (Ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка; Европейска рамка за дигитална компетентност на гражданите и др.). Основни области на дигиталната компетентност (информационна грамотност; комуникация и сътрудничество; създаване на дигитално съдържание; безопасност и разрешаване на проблеми). Дигитална компетентност на учителите (DigCompEdu). Креативност. Същност и значение на дигиталната креативност. Дигиталната креативност в обучението. Място на дигиталната креативност в извънкласните дейност. Развитие на дигиталната креативност. Създаване и използване на дигитални ресурси. Софтуерни решения.

Технология на обучението: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика.

РАЗРАБОТВАНЕ НА УРОЦИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Special Pedagogy	page 21	Version 2021
------------------	---------	--------------

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина цели да подготви бъдещите педагози за подготовка и провеждане на обучение в електронна среда. Пандемията от Covid-19 наложи все по-засиленото повишаване на дигиталната компетентност на бъдещите (а и действащи) учители, включването им в разнообразни по вид курсове, целящи подпомагането им за провеждане на обучение от дистанция. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания за обучението в електронна среда – правила, софтуерни решения за организирането и провеждането му, неговите микро и макродизайн; както и за видовете електронни уроци, етапите при разработването им; съществуващите програми за създаване на електронно учебно съдържание и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за провеждане на обучение в електронна среда. Софтуерни продукти за организиране на обучение в електронна среда (ел. поща, календари, бележки, формуляри, ел. дневници и др.). Работа с облачни технологии. Виртуални класни стаи – съществуващи софтуерни решения и тяхното приложение. Макродизайн на обучението в електронна среда. Микродизайн на обучението в електронна среда. Видове електронни уроци. Етапи при разработване на електронен урок. Софтуерни приложения за разработване на електронно учебно съдържание. Изисквания и правила за създаване. Платформи за обучение в електронна среда. Създаване на електронно учебно съдържание за самостоятелна работа. Приложение на образователни технологии от разстояние в електронна среда. Оценяване на обучението в електронна среда.

Технология на обучението: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика.

КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Предлаганият учебен курс изяснява и анализира комуникативната компетентност на учителя като първостепенен ресурс за осъществяването на ефективно педагогическо взаимодействие. В съдържателен аспект под акцент са поставени специфични средства от областта на комуникативното поведение (говорна култура, словесно общуване, паралингвистична изразност), които оптимизират педагогическата комуникация по посока (1) на възпитателните взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия с децата/учениците, (2) на взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (вербално и

Special Pedagogy	page 22	Version 2021
------------------	---------	--------------

невербално); (3) на приобщаване, взаимодействие и сътрудничество с родителите като активни партньори в учебно-възпитателния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Видове комуникационни системи. Трансформации на комуникационната система и концептуализация на човешката езикова парадигма. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Специфика в организацията на устната (монологична/диалогична) комуникация. Категориално-семантични полета и индивидуално-комуникативни атрибути. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Приложно-конструктивни аспекти на човешката езикова модалност. Общуване и обучение – същност и характеристика на педагогическата комуникация. Структурно-интеракционен и дескриптивен подход. Основни функции на педагогическото общуване. Физиологични механизми на говорно-комуникативния процес. Акценти на дименсионалния, на интенционалния, на функционалния анализ на словесното общуване. Гласово-говорни качества на учителя – професионални изисквания. Хигиена на гласа и професионални гласово-говорни заболявания. Параезиковите средства на учителя – интонационни, акцентуални и темпоритмични говорногласови характеристики на устната реч. Ортоепия и еталонизиране на учителската реч. Органичност и нормативност в словесната изява на учителя. Основни функции на речта като социален феномен. Форми на словесно влияние (директна и индиректна словесна изява) в образователна среда. Теорията за символния интеракционизъм (Дж. Х. Мийд) и за комуникативното действие (Ю. Хабермас). Стадии в процеса на словесното общуване. Основни форми и принципи на словесното общуване (неформално и формално словесно общуване) в образователна среда. Педагогическа комуникация и словесна действеност – учението на К. С. Станиславски за словесно действие. Словесната действеност като ключов императив в дискурсната етика на учителя. Обективни бариери в педагогическото общуване (функционален или качествен аспект). Комуникативни умения и педагогическа медиация – индивидуален комуникативен стил и позитивен психоклимат в общуването с деца, ученици, родители. Презентационни умения на учителя. Вдъхновение и импровизация в ораторските изяви на педагога.

Технология на обучението: Учебната дисциплина включва аудиторна и извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите участват в решаване на казуси и провеждане на дискусии. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в "мозъчна атака", спорове, коментари на наблюдавани комуникативни ситуации в детска градина/училище. **Извънаудиторна заетост (предвидени 90 часа)** – студентите подготвят и представят говорно-технически комплекси, кратки комуникативни задачи, коментират и анализират видеозаписи на словесни изяви и презентации (TED), изготвят реферат.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Социална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра «Социална педагогика»

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Special Pedagogy	page 23	Version 2021
------------------	---------	--------------

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със специфичните особености на взаимодействието между ангажираните субекти в образованието на различни равнища. Основната **цел** на програмата е студентите да се запознаят със спецификата на професионалната дейност на специалистите и на тази основа да се открият управленски подходи и методи на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Взаимоотношения учител – ученик. Училищният клас като обект на управление. Взаимоотношения учител-ученик. Учителят като мениджър на класа. Взаимоотношения ученик-ученик. Формални и неформални групи. Мениджмънт на класа като учебна среда. Интерактивна образователна среда. Мениджмънт на дисциплината в класа. Права и задължения на учениците. Мениджмънт на дисциплината в класа. Конфликти – видове, стратегии за справяне с конфликтите. Взаимоотношения учител –родители и изпълняващи родителските функции лица. Родителско участие. Взаимоотношения на учителите с други педагогически специалисти-педагогически съветници, ресурсни учители. Взаимоотношения директор-педагогически специалисти. Стил на ръководство. Механизъм за справяне с насилието и агресията в образователна среда. Етични норми и стандарти в работата на педагогическите специалисти. Необхванати, напускащи и отпадащи от образователната система деца. Координационен механизъм. Индивидуални и колективни органи за управление на взаимоотношенията – класен ръководител, директор, педагогически съвет, училищни комисии.

Технология на обучението: Изпълнението на всяка тема е свързано с теоретично проучване на заложените в нея проблем. Това предполага и изисква събиране на информация от различни информационни източници: библиотека, интернет, базови наставници (педагози) и т.н. Оценката зависи от качеството на представените продукти от положения труд: разработените казуси, участието в тяхното обсъждане и решаване, разработените реферати, качеството на самостоятелните работи и т.н.

ЛИДЕРСТВО В ОБРАЗОВАНИЕТО

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. дн Лидия Чурукова, катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

E-mail: lidycveta@swu.bg

Анотация: **Целта** на подготовката по тази дисциплина е да се обогатят познанията на студентите по проблемите, свързани с формирането на лидерски умения. Обучителната програма изяснява значимостта, основните предимства и предпоставки на лидерството, както и специфичните функции и роли на лидера в образователната институция. В съдържателен аспект обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните концепции за лидерството. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят техниките и педагогическите практики, свързани с развитие на лидерски умения. Важно е да се усъвършенства у студентите способността да анализират всеотрасно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват три блока: проблемен, информационен и блок за

Special Pedagogy	page 24	Version 2021
------------------	---------	--------------

разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен.

Дисциплината има практико-приложна стойност и обосновава рационални технологии, методи, похвати и техники за ефективна организация и управление на човешките ресурси в училище, за изграждане на устойчивост и постоянство в професионалните взаимоотношения, и в този смисъл генетически е свързана с всички видове практики на студентите.

Дисциплината се опира и върху знанията на студентите от областта на педагогиката, философията, психологията и социологията. С всички дисциплини от педагого-психологическия цикъл, застъпени в учебния план на специалността, тя има приемствени и перспективни връзки, чрез които разкрива функционалното си значение.

Съдържание на учебната дисциплина: Лидерството като социално-педагогически феномен. Нормативни документи и законодателство в областта на образованието. Управление на качеството в образователните институции. Учителят като лидер на учениците, успешен обучител и наставник. Микрогрупата като управляема общност. Специфика на организационното лидерство. Изисквания. Лидерските стилове като своеобразни управленски подходи. Лидерски умения и компетенции. Вземане на решения в процеса на планиране. Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя и на организационния лидер.

Технология на обучението: Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните занятия, които протичат в съответствие с приетото седмично разписание на студентите. По време на лекции акцент се поставя върху развитието на педагогическата култура на студентите. Предвидените тематични единици се разработват в строга логическа последователност и взаимовръзка. Те обезпечават добрата информираност на студентите в областта на проблематиката, усъвършенстването на интелектуалните и практическите им умения. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните да повишат равнището на професионалната си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. В процеса на обучение се представят и дискутират проблеми свързани със: структурата, организирането и философията на образование; осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти за участие на обществеността в дейността на институцията; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността на институцията (на възможностите за самостоятелни решения при избора и въвеждането на нови моменти

Special Pedagogy	page 25	Version 2021
------------------	---------	--------------

в организацията и съдържанието на образователния процес), на основата на нормативни документи в Р България, което е предпоставка за законосъобразно, отговорно, спокойно и сигурно управление на институцията. Курсът на обучение по дисциплината обогатява професионалната култура на студентите, техните знания в областта на управлението, правото и администрирането на дейността в образователната институция, като ги насочва към необходимостта от осъществяване на управленски процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания. В рамките на обучението се систематизират стратегии, подходи, принципи за управление, хоризонтално и вертикално управление, функции, компетенции и управленска дейност на директора, необходимите за институцията документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Образователни институции – видове, структура, управление. Стиллове на управление. Нива на управление. Нормативни документи в системата на предучилищното и училищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в образователната институция. Функции, компетенции и професионално-личностни качества на директора като педагогически специалист с приоритетна управленска дейност. Контролна дейност в образователната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Система за сътрудничество с родителската общност. Съвременни тенденции стратегия за развитие на институциите в образованието.

Технология на обучението: Курсът на обучение по избираемата учебна дисциплина е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

ЗДРАВНО И ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Социална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Любка Атанасова, катедра «Социална педагогика»

E-mail: liubka_81@swu.bg

Анотация: Учебната програма по дисциплината има за цел да повиши компетентностите на бъдещите педагози за същността, принципите подходите, методите за работа с ученици в областта на здравното и екологичното образование. Основната цел на програмата е да се даде възможност студентите да открият връзките между здравно и екологично образование, формиране на умения за работа с ученици от различни възрастови групи в областта на здравно и екологично образование. Основни задачи: Запознаване на студентите с различни възможности за формиране на здравно и екологично поведение и култура у учениците. Запознаване на студентите със съдържанието на учебни програми – в училищни и извънучилищни институции за здравно и екологично образование. Формиране на умения за самостоятелна работа, работа в екип, критично мислене.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в проблематиката. Основни понятия на екологично и здравно образование. Цели, задачи, принципи на екологично и

Special Pedagogy	page 26	Version 2021
------------------	---------	--------------

здравно образование. Възникване и развитие на здравно и екологично образование в световен и национален мащаб. Здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система. Съдържание на здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система – ДГ, НУВ, ПУВ, ГУВ. Здравно и екологично образование или здравно и екологично възпитание. Интегративни връзки и зависимости на екологично и здравно възпитание с останалите компоненти на съдържание на възпитанието. Методи на екологично и здравно образование. Съвременни модели и подходи в процеса на екологично и здравно образование. Ресурси за здравно и екологично образование. Възможности на извънкласната дейност за екологично и здравно образование. Семейството и здравно и екологично образование.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – използват се следните методи: лекция, дискутиране, диспутиране, обсъждане, беседване, анализиране, работа в групи. Извънаудиторна заетост включва проучване и анализиране на научна литература, свързана с тематиката; проучване и анализ на учебни програми и учебници; изготвяне на реферати, доклади, есета; съставяне на библиографични справки;

ПРОФ. Д-Р ПЕЛАГИЯ ТЕРЗИЙСКА,

Ръководител на катедра. „Управление на образованието и специална педагогика”